

ЗБЕРЕЖЕННЯ АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УРБАНІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДАХ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ПРАКТИКИ

Вахніченко О.В., к. арх., доцент, Лизько М.М., здобувач
(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

В умовах сучасної урбанізації питання збереження архітектурної спадщини виходить на новий рівень, оскільки стрімкі темпи розвитку міст впливають на обличчя, унікальність і культурний шарм. Історичні будівлі в цьому контексті стикаються з ризиком втрати своєї автентичності, а тому архітектурні рішення, що стосуються реновації та ревіталізації таких об'єктів, вимагають особливої делікатності. Це дослідження розглядає низку об'єктів, на прикладі яких аналізуються різні підходи до адаптації історичних будівель до сучасних вимог.

Історична спадщина та виклики реновації. Архітектурна спадщина міст є важливим фактором формування їхньої культурної ідентичності, привабливості для туристів та історичної цінності. Проте, із розвитком нових урбаністичних потреб і стандартів, архітектори стикаються з проблемою — як зберегти оригінальний вигляд і структуру історичних будівель та водночас адаптувати їх під сучасні вимоги. Особливі труднощі виникають у випадках, коли культурна значущість об'єктів переплітається з необхідністю вмістити нові технології, покращити умови для збереження експонатів або забезпечити комфорт для відвідувачів. Підходи, що використовуються архітекторами, різноманітні: від інтеграції новітніх матеріалів, таких як скло та метал, до створення інноваційних просторів, що вписуються в існуючий контекст і водночас розширюють функціональні можливості будівлі.

Методи та прийоми реновації історичних об'єктів. Підходи до реновації можуть варіюватися залежно від конкретних завдань і особливостей архітектурного об'єкта. У цьому дослідженні приділено увагу методам та прийомам, якими оперують архітектори, працюючи над збереженням історичних пам'яток. Серед таких прийомів слід відзначити «архітектурний діалог» між новими і старими елементами будівлі, де сучасні конструкції не руйнують цілісність історичної архітектури, а доповнюють її, підкреслюючи унікальні риси об'єкта. Також важливим методом є «символічна архітектура», що дозволяє передати культурні чи історичні змісти через архітектурні елементи.

Реновація Єврейського музею в Берліні як символічний підхід. Єврейський музей сучасного мистецтва в Берліні, реновація якого була завершена у 2001 році під керівництвом архітектора Данієля Лібескінда,

є чудовим прикладом символічної архітектури. У цьому проєкті Лібескінд поєднав сучасну архітектуру з глибоким символізмом, де кожен елемент музею відображає складну історію єврейського народу, особливо трагічний досвід Голокосту. Простори музею, зокрема «Сад вигнання» та «Порожнеча Голокосту», спроектовані таким чином, щоб викликати емоційний відгук у відвідувачів, які, потрапляючи у ці простори, відчувають зв'язок з минулим. Наприклад, «Порожнеча Голокосту» — це вузька вертикальна порожнина, яка символізує ізоляцію та відчай, а вузькі промені світла всередині передають слабку надію на порятунок. Цей проєкт показує, як сучасні архітектурні рішення можуть зберігати історичну значущість об'єкта, одночасно створюючи нові смисли.

Оновлення Музею історії Гамбурга: приклад інтеграції сучасних матеріалів. Оновлення Музею історії Гамбурга, в якому була використана нова скляна конструкція даху, є прикладом інтеграції сучасних технологій у старовинну архітектуру. Цей проєкт, розроблений архітектурним бюро gmp Architekten, передбачав встановлення скляного даху, що забезпечив природне освітлення внутрішніх залів музею, тим самим покращуючи експозиційний простір і умови збереження експонатів. Скляна конструкція також дозволяє створити більш відкритий і привабливий простір для відвідувачів, зберігаючи при цьому архітектурний стиль будівлі. Це рішення демонструє, як сучасні матеріали можуть гармонійно поєднуватися з історичною архітектурою, додаючи функціональності та естетичної привабливості об'єкту.

Реконструкція Великого двору Британського музею в Лондоні: просторовий підхід. Реконструкція Великого двору Британського музею, реалізована бюро Foster and Partners, стала однією з найуспішніших інтеграцій сучасного дизайну в історичний контекст. Скляний купол, який перекриває двір, перетворює його у світлий і просторий атріум, який став новим культурним центром музею. Завдяки прозорості та легкості матеріалу, купол не навантажує простір, зберігаючи естетичний вигляд будівлі, а водночас створює комфортні умови для відвідувачів. Це просторове рішення демонструє, як можна адаптувати історичні будівлі під нові функції, створюючи нові можливості для комунікації між музеєм та його відвідувачами.

У процесі реновації історичних будівель важливо не тільки оновлювати їхню інфраструктуру, але й залишати культурне значення об'єкта, посилюючи його символічну значущість. Сучасні архітектурні рішення дають можливість створювати інноваційні простори, які збагачують історичний контекст, а не руйнують його. Використання

скляних, бетонних та металевих конструкцій може бути як засобом для модернізації, так і способом зберегти відчуття історії та додати емоційний вимір для відвідувачів.

Таким чином, успішна реновація історичних об'єктів залежить від застосування сучасних методів і прийомів, які забезпечують гармонійне поєднання старого і нового. Приклади Єврейського музею в Берліні, Музею історії Гамбурга та Великого двору Британського музею показують, що інтеграція сучасних архітектурних елементів у старовинні об'єкти можлива і навіть необхідна для збереження культурної цінності. Водночас ці об'єкти свідчать про те, що модернізація може бути вдалою тільки за умови збереження історичної ідентичності, коли архітектура стає носієм нових смислів і доповнює культурне надбання. Архітектори, які працюють у сфері реновації, повинні враховувати як естетичні, так і символічні аспекти кожного проєкту, щоб забезпечити стійкий розвиток міського середовища і збереження культурної спадщини для майбутніх поколінь.

Література:

1. Веб-сайт. URL: <https://royaldesign.ua/ru/daniel-libeskind.bXnTG/>, (дата звернення: 15.10.24);
2. Веб-сайт. URL: <https://ud.org.ua/prikladi/237-natsionalnij-muzej-tarasa-shevchenka>, (дата звернення: 15.01.24);
3. Веб-сайт. URL: <https://zn.ua/ukr/ART/nacionalnij-muzey-tarasa-shevchenka-epicentr-pristrastey-.html>, (дата звернення: 16.04.24);
4. Веб-сайт. URL: <https://www.gmp.de/en/projects/410/museum-of-hamburg-history-glass-roof>, (дата звернення: 16.04.240);

РЕГЕНЕРАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ, ЯК СКЛАДОВА УРБАНІСТИЧНОГО РОЗВИТКУ.

Воробйова О.В., аспірант, Суханов В.Г., д. т. н., професор
(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Відомо, що регенерація, в контексті, що розглядається нижче, це сукупність науково обґрунтованих заходів щодо пам'яток містобудування, що спрямовані на реставрацію та пристосування локальних об'єктів, відновлення елементів благоустрою, ландшафтів, розпланувально-просторової структури з метою збереження композиційної цілісності історичних населених місць, комплексів або ансамблів.